

T.C.
SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI
Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-95474873-100-87137903
Konu : Tereddüt Edilen Hususlar

28.12.2023

GENEL YAZI

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "60'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi (60/1/g) kapsamında olup başka bir ülkede sağlık sigortasından yararlanan" ve "talep ile Kanun'un 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendinden (60/1/c-1) 60/1/g bendi kapsamına geçen genel sağlık sigortalıları"na ilişkin Genel Müdürlüğümüze iletilen soru ve sorunlara yönelik hususlar aşağıda açıklanmıştır.

1- Başka Bir Ülke Sağlık Sigortası Kapsamında Olan Genel Sağlık Sigortalılarının İş ve İşlemleri

5510 sayılı Kanun'un 60'ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi; *"Yukarıdaki bentlerin dışında kalan ve başka bir ülkede sağlık sigortasından yararlanma hakkı bulunmayan vatandaşlar, ... genel sağlık sigortalısı sayılır."* şeklinde düzenlenmiş olup, anılan Kanun kapsamında 19.08.2017 tarihli ve 2019/17 sayılı Genelge'nin *"3.4.1.2.60/1/g Bendi Kapsamındaki Genel Sağlık Sigortalılığının Sona Ermesi"* başlıklı kısmında söz konusu kapsamdaki genel sağlık sigortalılıklarının;

-60'ıncı maddenin birinci fıkrasının diğer bentleri ya da fıkraları kapsamında genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi sayıldıkları tarih,

-Başka ülke kapsamında sağlık yardımlarından yararlanmaya hak kazandıkları tarih,

-İkametlerinin başka bir ülkeye nakledildiği tarih,

-Vefat tarihi

itibariyle sona ereceği düzenlenmiştir.

Buna göre Kanun'un 60'ıncı maddesinin diğer bentleri kapsamında genel sağlık sigortalısı veya genel sağlık sigortalısının bakmakla yükümlü olduğu kişi statüsünde olmaması ve Adres Kayıt Sistemi'ndeki (AKS) yerleşim yeri adresinin Türkiye olması nedeniyle anılan kapsamda genel sağlık sigortalısı sayılan kişilerin başka bir ülkede sağlık sigortalısı olduklarını belgelemeleri halinde sağlık sigortalısı oldukları tarihleri içerir dönemlere ait genel sağlık sigortası tescil kayıtlarının silinmesi gerekmektedir.

Bu şekilde sağlık güvencesine sahip kişiler buldukları ülkelerdeki yurt dışı temsilciliklerimize müracaat etmeleri ve sağlık sigortası belgelerini ibraz etmeleri halinde temsilciliklerimiz tarafından yazımız ekinde örneği yer alan barkodlu "sağlık sigortası belgesi" düzenlenmektedir.

Kanun'un 60/1/g bendi kapsamında tescilli bulunan ve başka ülkede sağlık sigortası kapsamında olan kişilerden ülkemiz temsilciliklerine başvurarak, söz konusu belgeyi temin eden ve Kurumumuza

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

ibraz edenlerin bu belgede yer alan tarihleri kapsayan dönemlerine ait tescil kayıtları "barkodlu belgenin" üzerinde yer alan elektronik adres üzerinden doğruluğu teyit edilerek silinebilecektir. İlgili belgenin ibrazında belgenin barkodlu olması yeterli sayılacak olup, ayrıca belgede onaylayanın adı soyadı veya imzası olması şartı aranmayacaktır.

Örnek: AKS'deki yerleşim yeri Türkiye olup herhangi bir sosyal güvencesi bulunmayan genel sağlık sigortalısı A, Suudi Arabistan'da sağlık sigortalısı olmuştur. Sigortalı A için Türkiye Riyad Büyükelçiliği Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliğince 01.06.2012-07.05.2023 tarihlerini kapsayan barkodlu sağlık sigortası belgesi düzenlenmiştir. Bay A'nın söz konusu barkodlu belge ile bağlı bulunduğu Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğü/Sosyal Güvenlik Merkezine (SGİM/SGM) müracaat etmesi halinde ilgili belgede yer alan süreleri kapsayan genel sağlık sigortası tescil kaydı, belgenin doğruluğunun teyit edilmesini takiben silinecektir.

2- Talep ile Kanun'un 60/1/c-1 Bendinden 60/1/g Bendi Kapsamına Geçenler

2019/17 sayılı Genelge'nin "3.5.2.60/1/c-1 Alt Bendi Kapsamından Beyan İle 60/1/g Bendi Kapsamına Geçenler" kısmında Kanun'un 60/1/c-1 alt bendi kapsamında tescil işlemi gerçekleştirilen kişilerden SGİM/SGM'ye başvuru dilekçesi ile müracaat ederek 60/1/g bendi kapsamına geçmeyi talep edenlerin gelir durumlarının değiştiği varsayılarak talep tarihi itibarıyla tescil işlemlerinin gerçekleştirileceği açıklanmıştır. Yine bu düzenleme doğrultusunda, talepte bulunarak 60/1/g bendi kapsamında tescil edilen kişilerden daha sonra tekrar 60/1/c-1 alt bendi kapsamına geçmek isteyenlerin altı ay geçmediği sürece 60/1/c-1 alt bendi kapsamında tescil işlemi gerçekleştirilmemektedir.

Bununla birlikte, bu sigortalıların Kanun'un 60'ncı maddesinin birinci fıkrasının diğer bentleri ya da fıkraları kapsamında genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi sayıldığı, ikametlerinin başka bir ülkeye nakledildiği, genel sağlık sigortası kapsamı dışına çıktığı (hükümlülük veya tutukluluk hali gibi) tarih itibarıyla 60/1/g bendi kapsamındaki sigortalılıklarının sona erdirileceği düzenlenmiştir.

Söz konusu Genelge'de yer alan düzenlemeye göre, Kanun'un 60/1/c-1 alt bendi kapsamında iken Kurumumuza müracaatta bulunarak 60/1/g bendi kapsamına geçen kişilerin ilk talepleri üzerinden altı aylık süre geçmediği sürece yeniden eski kapsamına dönme talepleri kabul edilmeyecektir. İlgili Genelge'de yer alan altı aylık süre genel sağlık sigortalılarının 60/1/g bendi kapsamına geçme talep tarihi itibarıyla başlamakta olup bu süre genel sağlık sigortalılarının Kanun'un 60'ncı maddesinin birinci fıkrasının diğer bentleri ya da fıkraları kapsamında genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olunan kişi sayılmaları, ikametlerini başka bir ülkeye nakletmeleri veya genel sağlık sigortası kapsamı dışına çıkmaları halinde kesilmeyerek söz konusu süre işlemeye devam edecektir.

Talepte bulunarak 60/1/g bendi kapsamına geçen kişilerden yukarıda sayılan nedenlerle (örneğin 4/1/a bendine göre sigortalı olma) ilgili kapsamdaki genel sağlık sigortalılığı sona erenlerin altı aylık süre geçtikten sonra 60/1/c-1 alt bendi kapsamına dönmeyi talep ettiği tarihe kadar tescil işlemlerinin 60/1/g bendi kapsamında devam etmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü'nün; 14.06.2023 tarihli ve E-33899044-101.05.04[101.05.04]-7554716 sayılı yazısında; bu kapsamdaki kişilerin altı aylık sürenin sonunda yeniden Kanun'un 60/1/c-1 alt bendi kapsamına geçmeyi talep etmeleri durumunda, başvuru sahibine ait mevcut gelir tespitinin güncellenmesinin ve vatandaşların ödeyeceği prim miktarını etkileyecek gelir durumu değişikliği hallerinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma (SYD) Vakıflarına müracaat etmelerinin sağlanması, ilgilinin hanesinde varsa durum değişikliklerinin tespit edilebilmesi amacıyla, mevcut gelir tespitinin yenilenmesi için ilgili SYD Vakıflarına yönlendirilmeleri gerektiği, yine aynı Bakanlığın 17.07.2023 tarihli ve

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

E-33899044-101.05.04[622.02]-7907627 sayılı yazısında, gelir testi başvuru sahibinin, aile üyelerinin gelir tespit sonucunun sonlandırılması ve bu işlemin doğal sonucu olarak gelir testi başvuru sahipleri ile birlikte Kurumumuza gelir tespit sonucuyla iletilen hane kartında bulunan aile üyelerinden kendisine ilgili gelir tespit sonucu uygulanan ve tescil edilen kişilerin tamamının; 60/1/c-1 tescilinin sonlandırılması gerektiği belirtilmiştir.

Söz konusu görüş doğrultusunda Genelge'nin "3.5.2.60/1/c-1 Alt Bendi Kapsamından Beyan İle 60/1/g Bendi Kapsamına Geçenler" başlıklı kısmında belirtilen Kanun'un 60/1/c-1 alt bendi kapsamında iken beyan ile 60/1/g bendi kapsamına geçen kişilerin; gelir testi başvuru sahibi olmaları durumunda kendilerinin ve hane kartında yer alan tüm aile bireylerinin gelir testi sonlandırılacak, gelir testi başvuru sahibi kendileri değilse sadece kendilerine ait gelir testi sonlandırılacaktır. Sonlandırılan gelir testi sonuçları ile yeni bir tescil yapılmayacaktır.

Bu kişilerin yeniden Kanun'un 60/1/c-1 alt bendi kapsamına dönmeyi talep etmeleri için SYD Vakıfları tarafından yeni gelir testi sonuçlarının Kurumumuza bildirilmesi gerekmekte olup yeni gelir testi sonucu Kurumumuza bildirilinceye kadar 60/1/c-1 alt bendi kapsamına dönme talepleri işleme alınmayacaktır. SYD Vakıfları tarafından yeniden 60/1/c-1 alt bendi kapsamında gelir testi sonucu bildirilen kişilerin gelir testi bildirim tarihini takiben yeniden bu kapsamda tescil edilmeyi talep ettikleri tarih itibariyle tescilleri açılacaktır. Bu şekilde gelir testi sonucu sonlandırılan genel sağlık sigortalılarının gelir testi işlemleri için kendilerine Genelge eki Ek-1 tebligatının gönderilmesine gerek bulunmamaktadır.

Örnek: Kanun'un 60/1/c-1 alt bendi kapsamında olan sigortalı B, SGM/SGİM'ye müracaatta bulunarak 06.10.2023 tarihinde beyan ile Kanun'un 60/1/g bendi kapsamına geçmiştir. Bu şekilde beyan ile Kanun'un 60/1/g bendi kapsamına geçen sigortalı B'nin gelir testi sonucu 06.10.2023 tarihi itibariyle sonlandırılmıştır. 26.06.2024 sonuç tarihi ile yeniden brüt asgari ücretin 1/3'ünün altında gelir testi sonucu bildirilen sigortalı B'nin 60/1/c-1 alt bendi kapsamına 24.08.2024 tarihinde dönme talebi kabul edilerek talep tarihi olan 24.08.2024 tarihi itibariyle 60/1/c-1 kapsamında tescil işlemi yapılacaktır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Savaş ALIÇ
Sigorta Primleri Genel Müdür V.

Dağıtım: Taşra Teşkilatına

Ek: Sağlık Sigortası Belge Örneği (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

